

Kirke & Sogn

Tømmerby, Lild og Lildstrand

Marts, april, maj 2025

Kontaktoplysninger

Sognepræst

Julius Sebastian Bang Holst

Kirkevej 40, 7741 Frøstrup
Tlf. 23 31 54 02.

E-mail: jsho@km.dk
Mandag er fast fridag

Julius er fraværende følgende datoer (vikar er anført i parentes):
17.-23. marts (Steffen Bang Kristoffer-
sen: sbkr@km.dk / 24 23 00 88)
24.-28. marts (Telefonsvareren
henviser til vikar); 10.-11. maj (Inger
Hørning: ihd@km.dk / 29 74 89 19)

Menighedsrådene

Tømmerby Sogn:

E-mail: 8714@sogn.dk

Jørgen Vigso (formand)

Højstrupvej 25
joergen.vigsoe@mail.dk
Tlf. 21 69 75 52

Ruth Højlund

Søndergade 6
hojlund.ruth4@gmail.com
Tlf. 51 27 49 10.

Jane Reinhold Nielsen,

Anlægsvej 7
janereinholdnielsen@gmail.com
Tlf. 20 41 26 06

Betty Solveig Nørgaard Nielsen

Kirkevej 31
bettynorgaardnielsen@gmail.com
Tlf. 20 26 66 31

Arne Hegelund,

Kærupvej 88
Tlf. 21 36 97 05

Lild Sogn:

E-mail: 8715@sogn.dk

Dennis Johansen Svaneborg

(formand), Lundvej 7
dennis_svaneborg@hotmail.com
Tlf. 61 54 59 08

Jens Erik Bliksted Andersen

Strandvejen 28
jenserik@altiboxmail.dk
Tlf. 97 99 11 81

Gerhard Tværgaard Godiksen

Gl. Aalborgvej 76
godiksen@mail.dk
Tlf. 40 11 11 64

Anna Marie Skaarup

Krinkelkrogen 4
peterskaarup@post.tele.dk
Tlf. 40 21 82 41

Eva Bredal Vendelbo,

Harebakkevej 6
e_vendelbo@hotmail.com
Tlf. 23 61 13 28

Kirker og gravere

Tømmerby kirke

Kærupvej 71, Frøstrup
Åben hverdage 8-16

Graver:

Under ansættelse
toemmerby.sogn@km.dk
(indtil videre)
Tlf. 21 47 09 74

Lild kirke

Kærupvej 19, Bjerget
Åben hverdage 8-16
Lildstrand kirke, Strandkærvej 14a,
Lild Strand Åben alle dage 8-17

Graver:

Jytte Koldsgaard,
Håndværkervej 16
jytte@koldsgaard.dk Tlf. 21 46 33 27

Organist

Irene Søndergaard Christensen

Hyldevej 20, Thisted
irenesc1963@gmail.com
Tlf. 23 35 87 67

Kirkesangere

Birthe Bundgaard

Tømmerbyvej 49
birthebundgaard@live.dk
Tlf. 23 60 75 03

Anja Bundgaard

Tømmerbyvej 49
anjabundgaard49@gmail.com
Tlf. 29 17 21 08

Nøgle til Tømmerby Kirke

kan lånes hos Anna Grethe Sørensen,
tlf. 60 21 10 43 eller Else Gregersen,
tlf. 21 60 16 54.

Kirkebil: Kan man ikke ved egen hjælp komme i kirke, må man ringe – senest lørdag – til Kjestine Jensen, tlf. 25 34 60 94, Henrik Gregersen, tlf. 24 22 99 29, eller Arne Hegelund, tlf. 21 36 97 05.

Hjemmeside:

www.sogn.dk/toemmerby

Tømmerby-Lild sogne er også på Facebook

Redaktion: Sognepræsten.

Indlæg til næste nr. af Kirke & Sogn modtages inden 20. april.

Tryk: Fjerritslev Tryk A/S.

Forsidebillede: Julius Holst / Michelangelo

Udebliver kirkebladet,
send da en mail til
reklamation@dnmh.dk
eller ring 99 35 34 34

Pladserne blev fordelt

Menighedsrådene i Tømmerby og Lild har konstitueret sig og fordelt de forskellige funktioner og udvalgsposter. Her får du en oversigt, over

hvem der tegner menighedsrådet i denne periode – I næste blad satser vi på en lille præsentation af de enkelte ”menighedsrødder”.

Tømmerby

Jørgen Vigsø: Formand, formand for valgbestyrelsen, præstegårdsudvalg.
Ruth Højlund: Næstformand, sekretær.

Julius Sebastian Bang Holst: Sognepræst (kirkebogsfører), født medlem, medlem af valgbestyrelsen, aktivitetsudvalg/samarbejdsudvalg.

Jane Reinhold Nielsen: Kasserer, medlem af valgbestyrelsen, aktivitetsudvalg/samarbejdsudvalg.

Betty Solveig Nørgaard Nielsen: Kontaktperson

Arne Hegelund: Kirkeværge, præstegårdsudvalg.

Lild

Dennis Johansen Svaneborg: Formand, formand for valgbestyrelsen, præstegårdsudvalg.
Jens Erik Bliksted Andersen: Næstformand, sekretær, medlem af valgbestyrelsen, aktivitetsudvalg/samarbejdsudvalg.

Gerhard Tværgaard Godiksen: Kasserer, bygningskyndig, medlem af valgbestyrelsen, præstegårdsudvalg.

Anna Marie Skaarup: Kontaktperson, aktivitetsudvalg/samarbejdsudvalg.

Eva Bredal Vendelbo: Kirkeværge
Julius Sebastian Bang Holst: Sognepræst (kirkebogsfører), født medlem.

Palle fratræder

Den 1. april fratræder Palle Jensen som graver ved Tømmerby kirke.

Palle begyndte som medhjælper og har været ansat siden 1990. Sognets beboere og besøgende har gennem årene nydt godt af en smukt holdt kirkegård og ikke mindst Palles venlige, hjælpsomme og imødekommende væsen. Menighedsråd, præst og medarbejdere kommer til at savne det gode samarbejdet med Palle i det daglige.

Palle har ikke ønsket nogen markering i forbindelse med sin fratrædelse, så hvis nogen ønsker at give ham en hilsen med på vejen, arbejder han på kirkegården til og med 4. marts. Menighedsrådet vil sige Palle tusind tak for de 35 års indsats med ønsket om et dejligt otium og alt godt fremover.

Kommende menighedsrådsmøder

FÆLLESMØDE kl. 19.00

- 6. marts (Lild kl. 18, Tømmerby kl. 20)
- 1. april (Tømmerby kl. 18, Lild kl. 20)
- 7. maj (Lild kl. 18, Tømmerby kl. 20)
- 3. juni (Tømmerby kl. 18, Lild kl. 20)

Møderne er offentlige, og referater kan downloades på sogn.dk/toemmerby og sogn.dk/lild.

Vi mødes til plejehjemsgudstjeneste på Trye

Søndergade 36, Frøstrup

kl. 10.30 på følgende datoer:

- 4. marts
- 11. marts
- 1. april
- 15. april
- 29. april
- 13. maj
- 27. maj

Alle er velkomne!

AKTIVITETER PÅ TRYE

Marts

- 05. Fastelavn
- 12. Banko
- 19. Hygge
- 26. Irene og Gitte

April

- 02. Hygge
- 09. Påskefrokost kl. 11.20
- 23. Banko
- 30. Hygge

Maj

- 07. Hygge
- 14. Banko
- 21. Hygge
- 28. Underholdning v/Fnug og Fnüller

Børnegudstjeneste

Torsdag d. 13/3 kl. 17 i Tømmerby kirke, bagefter fælles aftensmad i konfirmandstuen.

Cirka 3-4 gange om året er der Børnegudstjeneste i Tømmerby kirke. Ofte er vi omkring 40 børn og voksne, men der er altid plads til flere. Det er som regel om onsdagen, men denne gang en torsdag.

Vi begynder med en halv times gudstjeneste i børnehøjde, hvor både børn og voksne kan være med.

Vi kigger i kirkens skattekiste og

ser, om der kommer nogen ud af Den store Bibel.

Efter gudstjenesten indbyder vi alle, der har lyst til at spise med og hygge sig sammen med andre familier i konfirmandstuen, Kirkevej 40, Frøstrup.

Maden er forberedt, og efter hygge, sang og leg siger vi tak for i aften kl. 18.45, så sengetiden kan overholdes.

Det er gratis at spise med (oplys gerne eventuelle væsentlige allergener ved tilmelding.)

Af hensyn til madbestilling er der

tilmelding til præst Julius Holst på SMS: 2331 5402 eller mail: jsho@km.dk, senest fredag d. 8. marts.

Askeonsdag

Onsdag d. 5. marts kl. 19.00 i Lildstrand kirke

Velkommen til en aftengudstjeneste med rum for eftertanke og stilhed.

Askeonsdag markerer begyndelsen på fastetiden og indeholder et gammelt bodsritual, hvor menigheden får tegnet et sort askekors i panden, mens det lyder: ”Menneske, husk, du er støv.”

Asken skal minde os om, at mennesket er skabt af støv og jord og skal blive det igen, mens korstegnet er en påmindelse om dåbens løfte: at Gud gør livet nyt for os, ligesom fugl Fønix, der rejser sig fra asken.

Kom og vær med til at indlede fastetiden i fællesskab og fordybelse.

BABYSALMESANG

Der er Babysalmesang hver torsdag formiddag. Det konkrete mødetidspunkt aftales efter det givne holds behov, men det er som regel kl. 11.

Vi mødes Kirkevej 40, 7741 Frøstrup.

Her har far og/eller mor mulighed for at få en musikalsk oplevelse med det lille barn (indtil ca. 12 måneder.)

Det eneste, du/I skal medbringe, er jeres barn samt et blødt underlag, som barnet kan ligge på.

**Det er gratis
at deltage**

Kontakt organist Irene Søndergaard Christensen (tlf. 2335 8767) for tilmelding og information om gældende tidspunkter.

Rytmask musikgudstjeneste Palmesøndag

Søndag d. 13. april kl. 11.00 i Lild kirke.

Indgangen til kristendommens vigtigste højtid sker i år med opførelsen af *Tornekronens Konge* - en musikalsk fortælling, der i et nutidigt sprog udfolder påskens drama og betydning, med tekst af Torben Persson og musik af Steffen Krøyer. En lille gruppe unge musikere vil udgøre bandet, og Lejlighedskor og børnekor synger salmerne/sangene indimellem læsninger og fællessalmer.

Vågetjenesten i Thisted kommune

Ældre Sagen

De frivillige i vågetjenesten sidder hos døende i den allersidste tid, så ingen skal dø alene, medmindre de selv ønsker det.

Ældre Sagens vågekoner og -mænd kommer både hos døende, som ingen pårørende har, og hos døende, hvis pårørende trænger til et hvil. Kontakt Vågekonerne i Thisted på tlf. 42 19 00 07.

KFUM spejderne i Frøstrup

0.-3. klasse: torsdag
kl. 16.30 – 18.

4. kl. og opefter: torsdag
kl. 17 – 18.30.

Kontakt: Heidi Storgaard,
tlf. 25 70 18 31

Vi mødes i Spejderhuset,
Anlægsvej 30.

Friluftsgudstjeneste med hele Thisted provsti

2. pinsedag,
mandag d. 9. juni,
kl. 11.00, v. Nors sø
(Agerholmvej, 7700 Thisted)

I år holder vi igen provstiets årlige pinsegudstjeneste i det naturskønne område på den sydvestlige side af Nors sø.

Medvirkende er Thisted FDF-orkester, Thisted Kirkes Drengemandskor, provstikoret ProCantis, provstiets børnekor, præster, spejdere, FDF'ere og frivillige. Prædikanten er Anette

Udmark, som er sognepræst ved Thisted kirke. Efter gudstjenesten er der mulighed for hyggeligt samvær i det grønne, mens man nyder kaffe/te og kage (gratis). Tag også gerne en madpakke og service med til eget brug, så naturen kan nydes endnu længere.

I tilfælde af regn flytter den fælles pinsegudstjeneste til Nors kirke (Holmevej 29, 7700 Thisted).

Årets konfirmation finder sted i Tømmerby Kirke

5. søndag efter påske,
søndag den 25. maj kl. 10

Isabella Leander Dichmann
Ida Emilie Bislev Holmgaard
Matilde Raaby Jensen
Signe Brandhøj Lyngø Kjør
Viktoria Holm Kristensen
Jasmin Søndergaard Skammelsen
Hannah Svaneborg

Konfirmanderne står bag gudstjenesten den 6. april

I weekenden d. 5-6. april er konfirmanderne inviteret på overnatning i spejderhytten i Frøstrup.

De unge mennesker skal blandt andet forberede søndagens gudstjeneste og også hjælpe til ved den. Kom, bak konfirmanderne op, og se hvad de har fundet på søndag den 6. april kl. 10.30 i Tømmerby kirke.

Højskoledag

Lørdag den 26. april kl. 9.30-15, Kirsten Kjær's Museum.

Sognekirkerne og valgmenigheden på Hannæs byder atter ind til en lørdag med spændende foredrag, lækker frokost, samtale og fællessang i Johns Hall på Kirsten Kjær's Museum i Langvad.

Dagen kommer i år til at handle om store forfattere og livsfortællinger.

Marianne Christiansen, forhenværende Thisted-præst, nu biskop i Haderslev, vil om formiddagen fortælle om H.C. Andersens liv og digtning:

"H. C. Andersens fortællinger er på mange måder livsfortællinger. De drejer sig om de dybe og fælles vilkår for menneskelivet. Og derfor er det rigtigt, hvad H. C. Andersen siger "Det er med historier som med mennesker - De bliver kønnere og kønnere med alderen." Hans historier bliver smukkere, jo mere de bliver slidt. Ligesom os andre. Og måske bliver vi ovenikøbet smukkere af at høre historierne."

Eftermiddagens foredragsholder er Else Bisgaard, formand for J.P. Jacobsen Selskabet, der vil fortælle om vores store digter fra Thisted. Udover at opnå national og international berømmelse for sit forfatterskab, oversatte Jacobsen Darwin til dansk, og han indtog en særlig plads i den religionskritik, som dukker op i hans samtid.

Vi starter dagen 9.30 med kaffe/te og rundstykker. Til frokost kl. 12

får vi en lækker tapas-buffet fra Restaurant Bjerget, Thy Event og Naturcenter.

Ind imellem de spændende foredrag er der som altid på højskoledagen god tid til fællessang, gode samtaler, en kop kaffe/te og måske en gå-tur i museets dejlige omgivelser. Arrangementet slutter kl. 15.

Bindende tilmelding til janereinholdnielsen@gmail.com / 20 41 26 06, senest 11. april. I mailen angives navn og kontaktoplysninger samt evt. hensyn, hvad angår frokosten.

Deltagerpris, inkl. frokost: 200 kr. Vi ser helst at der betales forud på Kontonummer: 9114 - 401 00 05766 eller MobilePay: 90 870 - husk at anføre Højskoledag + navn.

Himmelske Dage
- læfter billedet

SKAL DU TIL HIMMELSKE DAGE ?

KIRKERNES FOLKEMØDE 2025

Himmelske Dage - Kirkernes Folkemøde er fire fantastiske dage i Silkeborg d. 29. maj til 1. juni 2025. Fire dage for alle aldre fyldt med foredrag, aktiviteter, gudstjenester, debatter, talks, vandringer, koncerter og meget mere.

HVAD KOMMER DER TIL AT SKE?

Der kommer til at være +200 events i Silkeborgs bymidte. Du kan opleve:

- Politiske bibeltimer med Pia Olsen Dyhr, Morten Messerschmidt m.fl.,
- Børneunderholdning ved Sigurd Barrett, Englesang og Hans Jørgen Østerby
- Måltidsfællesskab med Frederik Svinth og foredrag af unge teologer
- Foredrag ved den første kvindelige palæstinensiske præst Sally Azar
- Professorbattle mellem Svend Brinkmann og Kasper Bro Larsen
- Foredrag ved forfatter John Philip Newell og forskellige vandringer
- Temacaféer ved forskellige hjælpeorganisationer
- "Premiere på Bibelen 2036 - smagsprøve på skabelsen"
- Koncerter ved Janne Mark, Aarhus Jazz Orchestra, Rune Herholdt, Ensemble Zimmermann, Arvid Asmussen m.fl.
- 24-timers gudstjeneste i Silkeborg Kirke
- Store fællesevents og utrolig meget mere...

Inden årets udgang kan hele programmet ses på hjemmesiden.

HVAD KOSTER DET?

Prisen for endagsarmbånd er 120 kr., og partout-armbånd koster 300 kr. Priserne stiger efter d. 31. marts 2025. Det er gratis for børn og studerende at deltage.

Køb armbånd lige her

silkeborg@himmelskedage.dk

www.himmelskedage.dk

Fyraftensgudstjeneste og varme hveder

Bededags aften, torsdag d. 15. maj kl. 17 i Lild kirke.

Igen i år er der aftengudstjeneste i Lild kirke Store Bededags aften, og efterfølgende kan man tage i Spejderhuset på Anlægsvej, hvor spejderne laver bål-mad og selvfølgelig lune hveder.

Tilmelding til fællesspisning er nødvendig, senest 13/5, til Roy på tlf. 40 80 04 72 eller roy.pedersen@kfumspejderne.dk.

Arrangementet er for alle, og det er gratis at spise med. Vi glæder os til at se jer!

Stille bøn i Lild Kirke

Stille bøn har i århundreder været en tradition i den kristne kirke, og vi vil gerne i vores egen kirke praktisere denne form for bøn.

Stille bøn kaldes også for kontemplativ bøn. Det er en bøn, hvor vi åbner os for Guds nærvær ved hjælp af læsning af en bibeltekst og overvejelse i stilhed og bøn. Stille bøn kan praktiseres alene, men sammen med andre får vi også muligheden for at dele vores tanker med hinanden, hvis vi har lyst, og vi oplever fællesskabet omkring vores tro.

Gerda Grønhøj, Anne Diemer og Connie Anette Nordholt inviterer derfor, efter aftale med vores sognepræst, til en times stille bøn i Lild kirke. Alle er velkomne. Der er ingen tilmelding – du møder bare op, hvis du vil være med.

Lild kirke, onsdage i ulige uger kl. 16.30-17.30, dvs.: 12. og 26. marts, 9. og 23. april, 7. og 21. maj.

*Med venlig hilsen Gerda Grønhøj,
Anne Diemer og Connie Anette Nordholt*

*”Du har åbnet din lysende bue,
du har sænket din himmelske bro,”
hedder det i en salme
af Iben Krogsdal fra 2015.*

*Lilly på Bjerget har fanget dette billede af en
regnbue, der forbinder Lild og
Tømmerby kirker.*

Program for Frøstrup IM

Dato	Kl.	Aktivitet	Taler	Sted
10/3	19.30	Missionsuge	Bent Kjær	Hillerslev Missionshus
11/3	19.30	Missionsuge	Østerby Jørgensen	Hillerslev Missionshus
13/3	19.30	Missionsuge	Hege Lovise Aaen	Hillerslev Missionshus
14/3	19.30	Missionsuge	Andread Nielsen	Hillerslev Missionshus
1/5	19.30	Udflugt		Minilandsbyen Frøstrup
21/5	18.00	Video Årsmøde IM		Bromøvej 10 Skovsted Hillerslev
4/6	19.00	Havemøde	Miriam Thun Madsen	Snerlevej 6, Hillerslev

Tillykke med dåben ønskes

*Emil Bonde Thomsen
2. november i Tømmerby Kirke*

*Esben Bonde Andersen
24. november i Tømmerby Kirke*

Lørdag d. 30. november var der Lystændingsfest

Arrangeret i samarbejde med borgerforeningen og Brugsen. Vi begyndte i Tømmerby kirke. Adventskransen måtte vente til dagen derpå, men i stedet kunne de mange fremmødte børn gå op og tænde lys i en såkaldt adventsspiral - en lille labyrint af grankviste og æbler på gulvet i kirkens kor. Spiralen blev smukt oplyst fra inderst til yderst. Arrangementet i kirken sluttede med fællessang, "Nu tændes tusind julelys", og nisseoptog til Brugsen i Frøstrup, hvor julemanden kastede godter ud fra taget. Til sidst bød Brugsen på lune æbleskiver. Tak for idéen og opbakningen til en rigtig fin eftermiddag, som forhåbentlig gentages næste december!

Gåden om det gamle alter i Lild

I januar blev et længe planlagt projekt ved Lild kirke endelig iværksat.

Vi skal have bedre tilgængelighed til kirken: Stien fra kirkelågen til kirkedøren bliver nyanlagt med nye granitfliser, og gulvet nyanlægges i våbenhus og ved indgangen til skibet, så der ikke

længere bliver trin, men en jævn, svag hældning til gavn for f.eks. kørestolsbrugere.

Til det formål skulle også den store granitsten uden for kirkedøren sænkes nogle få centimeter. Det var vi nogle der havde set frem til med spænding

Arkitekt og murer i samtale

– og måske også lidt bæven!

Tænk hvis stenen skulle knække i forsøget – for det er ikke blot en smuk granitsten, men også historisk – eller måske snarere sagnomspunden. Det kræver lidt baggrund og en tidsrejse, så hæng på.

I vores besøgsvejledning kan man læse: ”I middelalderen var alterets bordplade altid en monolit, dvs. en enkelt stor sten. I Thy anvendte man den lokale granit til bordpladen. I Lild er pladen bevaret, men den ligger i dag i det fri foran våbenhuset med bagsiden opad. Det nuværende alterbord er lavet af træbrædder.”¹

Denne oplysning har forfatteren selvfølgelig belæg for, nemlig fra Nationalmuseets digre værk i mange bind, Danmarks Kirker, fra 1930’erne.

Ganske vist er værket fra en tid, hvor den slags lavedes fra skrivebordet i København – det er langt fra sikkert, at museumsfolkene har fundet hele den lange vej til Hannæs for selv at bese kirken – men det er nu engang standardværket.

Og var de nu kommet herop, havde de sikkert også på vej ind i kirken bemærket sig den smukke granitsten med den for et alter typiske, rektangulære facon.

Det er slet ikke usandsynligt, at den skulle være havnet derude i kuldén.

Lild kirke blev opført som annekskirke til Tømmerby i 1300-tallet, altså i katolsk tid. I forbindelse med reformationen, var det ikke usædvanligt, at man skilte sig af med visse genstande, som blev forbundet med katolsk vranglære. I den sammenhæng var altrene stærke symboler.

Man skilte sig af med sidealtrene for jomfru Maria og helgenerne, og man smed kirkernes før så dyrebare relikvier ud – normalt knoglestumper fra helgener, som gemtes i altrene.

En middelalderkirke i katolsk tid kunne slet ikke tages i brug uden relikvier. Når kirken var bygget færdig, og man var klar til indvielse, ankom biskoppen – man slog et telt op uden for kirken (som en lille hilsen til Gamle Testamentes fortælling om Gud folk, der anført af Moses vandrede hjemløst omkring i ørkenen og bar Guds herlighed med sig i et lille telt, et tabernakel). Biskop og relikvier skulle overnatte i teltet uden for kirken, og på indvielsesdagen som kronen på mange ritualer nedlagde biskoppen selv en blyæske med relikvierne i en fordybning i alterets bordplade. En smuk dæksten, f.eks. af porfy, lagdes oven på, hvorpå biskoppen forseglede med mørtel og spartlen i egen hånd.²

Nu var alteret og kirken helliget, indviet. Og sådan burde det også være foregået i Lild kirke, selvom ikke alt i

middelalderen og i rigets afkroge gik til efter bogen og biskoppens prædiken.

Fordybningen til relikviet i alteret kaldes en helgengrav, og vi har et flot eksemplar i Tømmerby kirke, hvor re-

likviet også er bortkommet længe før mands minde.

Sådan en helgengrav er imidlertid ikke umiddelbart at se i trappestenen ved Lild kirkedør, og sikkert af den grund har man gættet på, at fordybningen måtte være nedenunder, og at undersiden var vendt opad.

Derfor al den spænding og bæven, da en kran forleden skulle løfte den angivelige overside af Lilds gamle, katolske alter op i dagslys for første gang i hvem ved hvor mange hundrede år.

... Men ak, der var ingen helgengrav at se under stenen.

² Jens Velle 1975, 'Altne og alterindvielser.' Artiklen kan læses på: <https://museumsdansk.dk/artikler/altne-og-alterindvielser/>

¹ Henrik Bolt-Jørgensen 2018, Kirkerne i Lild Sogn – Historie, arkitektur, kunst.

Og undersiden var også meget ujævn for noget, der skulle forestille at have været en bordplade.

Vi interesserede, der var dukket op, klogede os det bedste vi kunne, og kom igennem mange snørklede teorier. En bekendt kirkehistoriker blev ringet op for at give sit besyv med og efter at have fået alle vores fotos tilsendt svarede han ”Den moppedreng har aldrig ligget på et alter”

Øh, nå. Hvornår og hvorfor er sådan en moppedreng da så landet foran kirken? Vi finder nok aldrig ud af det. Måske blot som en flot entré.

I senere tider, da man havde glemt den teknologi, det er at bearbejde store granitsten, var sådan en sten værdifuld i sig selv – et stykke fascinerende brugskunst, som man gerne investerede i. Ligesom også døbefonte af granit blev arvet fra tidligere tider ved køb og salg.

Nu er stenen kommet på plads igen, flyttet 4 cm så tærsklen til og fra kirken er udjævnet.

Hele historien har fået mig til at tænke på, at der i dag nok er mere fokus på kirkens tærskel end på dens alter.

Tærskler har dog altid været omgivet af religiøs opmærksomhed. Tænk på hesteskoen over døren. Eller på den skik, at man aldrig bør hilse og tale hen over en tærskel, men enten gå ud eller, helst, hive gæsten indenfor.

Tænk på Tømmerby kirkes tærskel, med dragen i granit over indgangen. Ved den nu blændede dør mod syd var korslammet, som man overtog i Lild og satte i østmuren.

I kirkerne tilbeder vi den Gud, der sendte sin søn for at krydse alle tærskler, tærsklen mellem det guddommelige og det skabte. Jesus byggede bro mellem, jøder og hedninger; knyttede de udstødte i kulden sammen med dem, der var inde i varmen. Og han sendte sin ånd, for at tærsklen mellem dengang og nu skal forsvinde, når vi fejrer gudstjeneste i 2025,

og himlens englekor forbinde sig med helt almindelige menneskestemmer.

Måske bærer stenen altså alligevel på, ikke bare kirkegængere, men sin egen forkyndelse. Når jeg fremover træder på den mystiske sten for at gå ind i kirkerummet, vil jeg i hvert fald tænke på ordene fra dåbsritualet: ”Herren bevare din udgang og indgang fra nu og til evig tid.”

Eller de rammende ord fra Salmernes Bog kapitel 40: ”Han trak mig op af undergangens grav, op af slam og dynd; han satte min fod på klippen, så jeg stod fast.”

Julius Holst

Gudstjenestens ”Kyrie eleison”

Ved søndagsgudstjenesten i Tømmerby-Lild vil man hen over foråret og indtil Trinitatis søndag midt i juni opleve et nyt fast led. Dette som en prøveordning, præsten har foreslået og menighedsrådet vedtaget.

Hvad går det så ud på?

»Nogle af de mest kendte og traditionsrige gudstjenesteled i hele verden, er gamle ”messeled”. De lød og lyder fast i gudstjenesten hele året rundt og hører til det såkaldte ”ordi-

narium”, altså den del af gudstjenesten, der ikke er bestemt af kirkeårets vekslende tekstlæsninger og temaer.

Disse led er bl.a. Kyrie og Gloria, som synges ved gudstjenestens begyndelse.

KYRIE. At synge på græsk kan virke underligt og antikveret, hvis teksten ikke på en eller anden måde åbnes for os. At vide at ”Kyrie eleison” synges verden over, er stort. Det, vi synger lige her og nu, har

mennesker sunget i over tusind år, og det synger de overalt på jorden. Kyrie er råbet efter Gud. Vi kender det fra Bibelen. I Det nye Testamente er ordet Kyrie rettet mod Jesus.

”Kyrie eleison” (*Herre, forbarm dig*) kan nærmest være et andet ord for ”hjælp!”, det kan være en dybfølt syndsbevidsthed eller en insisterende bøn.

GLORIA. Den oprindelige ordlyd (gengivet på latin) kender vi fra

englenes sang julenat (Luk. 2,14).

Gloria er en glad lovsang for det, der er sket, og det vi har hørt – og det er en bøn for fred på jorden.«

(Uddrag fra Helt Enkelt, Værkstedet Gudstjeneste LIV 2015, Søren Andre-sen og Tine Illum)

Mange vil have oplevet Kyrie-Gloria ved gudstjenester på rejser i udlandet – vi skal ikke længere end til f.eks. Vor Frue kirke i Aarhus, Københavns domkirke, i P1's radiogudstjeneste, eller i Norges og Sveriges evangelisk-lutherske kirker. I øvrigt er man garanteret stødt på ordene i programmer ved kirkekoncerter.

I praksis kommer de efter den første salme i gudstjenesten og er en vekselsang mellem præst og menighed.

Der gives flere mulige udformninger, tekstligt og musikalsk; Irene, vores organist, og jeg harsøgt at finde en enkel form, så alle kan være lige med det samme.

Gloria udgår i fastetiden og i øvrigt, hvor kirkeårsfarven (let aflæselig på præstens messeklæder) er violet. På den måde er leddet også med til at give farve og tone til de forskellige kirkeårstidens særlige præg, til fastetidens inderlighed, og påskens glæde.

Under og efter prøveperioden, der slutter trinitatis søndag midt juni, håber jeg at vi i menigheden og menighedsrådene kan få gode samtaler om, hvorvidt det har været berigende for vores alles søndagsgudstjeneste.

Julius Holst

Gudstjenesteliste Marts, april, maj 2025

Dato	Helligdag/arrangement	Tømmerby	Lild	Lildstrand
1/3	Dåbsgudstjeneste	10.30		
2/3	Fastelavns søndag	13.00 fam.		
5/3	Askeonsdag			19.00
9/3	1. s. i fasten		10.30	
13/3	Børnegudstjeneste	17.00		
16/3	2. s. i fasten	10.30		
23/3	3. s. i fasten			9.00 IH
30/3	Midfaste søndag	10.30		
6/4	Mariæ bebudelsesdag	10.30		
12/4	Dåbsgudstjeneste	10.30		
13/4	Palmesøndag		11.00 Musik	
17/4	Skærtorsdag	10.30		
18/4	Langfredag			10.30
20/4	Påskedag	10.30		
21/4	2. Påskedag		10.30	
27/4	1. s. e. påske	10.30		
4/5	2. s. e. påske			10.30
11/5	3. s. e. påske	16.00 LBP		
15/5	Bededags aften		17.00	
18/5	4. s. e. påske			10.30
25/5	5. s. e. påske	10.00 K		
29/5	Kristi himmelfarts dag	10.30		
1/6	6. s. e. påske		10.20	

Fam. = Familiegudstjeneste (Fastelavn), IH = Inger Hørning, Musik = Rytmisk musikgudstjeneste, LBP = Lene Birgit Plougmann, K = Konfirmation.